

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

Ds. D. Chr. Overduin

2 september 1990

Catechismus zondag 51 (vervolg)

Schriftlezing : Markus 2 : 1 - 13

Zingen : Psalm 130 : 1
143 : 8
130 : 2,3,4
143 : 1,2

De 51e Zondag.

VRAAG 126: Welke is de vijfde bede?

ANTWOORD: "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. Dat is: Wil ons, arme zondaren, al onze misdaden, en ook de boosheid, die ons altijd aanhangt, om des bloeds van Christus' wil niet toerekenen, gelijk wij ook dit getuigenis uwer genade in ons bevinden, dat ons ganse voornemen is, onze naaste van harte te vergeven.

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

THEMA: VERGEVING

DE GROND VAN DE VERGEVING

HET DOEL VAN DE VERGEVING

We hebben van beiden verleden week al iets genoemd, hoewel de klemtoon toen lag op: Vergeef ons onze schuld.

We hebben gelet op wat 'schulden' zijn, 'onze schulden' en 'vergeving'.

En we hebben gehoord - daar wil ik nog even de draad opnemen - vergeving is niet alleen een kwijtschelding, een wegdoen van het kwaad, van de zonde. Maar het is daarmee en daardoor tegelijk de ruimte scheppen om verder te mogen gaan. Het is tegelijk de gunst van God dat Hij, in wat ons nu en verleden week is voorgelezen, uit die vergeving van zonde aan die man de ruimte geeft om verder te mogen gaan, naar zijn huis, zijn bedje op te nemen en naar zijn huis te mogen vertrekken. En die twee dingen, heb ik toen gezegd, zijn uiterst belangrijk.

Stel voor: God vergeeft en verder is er niets. Dan zit een mens vast, toch zit hij vast in en aan zichzelf. Wie zal de stroom van het kwaad in hem stuiten? Wie moet er voor zorgen dat de heerschappij-voerende kracht van de zonde gebroken wordt?

Kijk, als een mens in de uitleving zou doen wat er allemaal zo in zijn boze natuur huist, dan ziet het er niet best uit. Maar dat nu met die vergeving, liefde gepaard gaat. Je zou haast zeggen - verleden week heb ik gezegd: De grond is het bloed van Christus. Maar het bloed van Christus wortelt weer in de eeuwige liefde Gods. Nu gaat er liefde mee gepaard. En nu bewijst de praktijk van het leven dat de liefde de meeste is. Niet lievigheid, maar echte, waarachtige liefde, waar de vergeving door gedragen wordt. En die liefde is het nu die als het ware de weg opent om verder te gaan.

Dan kan je zeggen: Ja, maar een mens blijft toch een mens. Dat is inderdaad zo. Maar de Psalmddichter zingt: Maar nu geleerd, houd ik Uw Woord en wegen, wat zijt Gij goed. Uit de goedheid en de liefde, die ondoorgrondelijk is, weet God de Heere de mensen, Zijn kinderen, ook te beteugelen.

Nogmaals, dat is ook weer niet iets van woorden, maar dat is iets van bevinding, van geloof, van hoop en van liefde. Het zéggén op zich helpt niet, maar het dóén van God, door Zijn Heilige Geest toegepast aan het hart kan alleen wat bereiken in

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

het leven van ons mensen. En dat is zo groot, dat God nu niet ergens in de hemel een streep geeft en zegt: Weg, Ik vergeef en Ik vergeet. Dat kunnen wij niet, zeker niet 'vergeten'. Maar Ik delg het uit en Ik gedenk ze niet meer. Hij denkt er niet meer aan. Dat het niet iets blijft ver buiten ons, maar dat de vrucht van die vergeving blijkt uit het feit dat God weer met zo'n akelig mens als ik ben verder wil. Anders stort ik van de één op de andere dag in dezelfde put. Maar door de vergeving is de weg weer vrij gekomen, is er een einde aan de verberging en aan de onttrekking van de liefde.

Dat hebben wij nu zo nodig, dat God ons dat geeft. Anders, ze zeggen wel eens, is er geen houden aan. Maar dan is er ook geen houden aan. Dan gaat een mens door alles heen om zijn eigen wil, zijn eigen ik, door te zetten, in het groot en in het klein. En in alle verhoudingen van het leven gaat dat op.

Als je nu werkelijk geschrokken bent in je leven door het licht dat God laat schijnen, dat je zegt: Ooh, het is met geen woorden te zeggen, hoe subtiel de mens is en hoe diep dat hij gezonken is, dat je er haast wanhopig van wordt, als de Heere ons ons portret in Zijn Woord laat zien. En als we de kracht daarvan beseffen - dat kunnen we niet - iets daarvan, dat Jezus Christus in dat heel bittere zware lijden, dat dat nu de straf is die ik heb verdiend. Dan moet het toch wel ontzettend erg zijn met ons. En dan zou je - ik weet wel, zo is het leven niet - denken, een mens zou eigenlijk nooit meer zijn hand moeten durven verleggen. Hij zou altijd in druk moeten verkeren. Ik weet wel, dat is de werkelijkheid van het leven niet. De apostel zegt: Wederom zeg ik u: Verblijdt u. Maar het woord 'blijdschap' staat in verband, oorspronkelijk, met het woord 'genade'. Dus ten diepste bedoelt de apostel: Blijdschap die gevoed wordt door de overdenking: God geeft mij genade en Hij vergeeft mij al mijn on-gerechtigheden. Dat dat de blijdschap wordt. En dat die blijdschap als het ware zich over dat leven van mensen verspreidt. Ik bedoel, het heeft ook met je werk, het heeft met je kinderen, het heeft met je vrouw, het heeft met de gemeente, het heeft met alles te maken.

O, wat kan er dan een reden zijn tot diepe beschaamdheid. Dat in plaats van die verlustiging er dan vaak is dat wegzetten, dat neerhalen van de naaste, dat oordelen van de naaste. Terwijl het juist te verwachten zou zijn, zoals David dat zegt: Heere, open mijn lippen, waar U mij de zonden vergeeft, daar hoop ik dat de zondaars moed zullen scheppen uit mijn behoudenis. En dat ik tot de overtreders mag spreken van Uw wondervolle wegen.

En daarom, omdat dat zo weinig gevonden wordt - en daar bedoel ik niet een ander mee. Mij, ons - moet je daaruit dan concluderen dat ik, dat u, meestal niet zijn die we zeggen te zijn. Dat we niet die ellendige zondaren zijn, die uit genade verblijd zijn dat Hij onze ongerechtigheden vergeeft. En dat is onze ziekte. Dat is onze kwaal. En daar hebben we alleen de Heere voor nodig: Heere, leer mij Uwe wegen.

Moet je eens luisteren. Er schoot me iets in de gedachten, dat zat ik net even te lezen. O rechtvaardige God, barmhartige Vader, (het gaat hier over een stukje gebed in een formuliertje waarin gezegd werd dat de kerk zich genoodzaakt voelde om een lidmaat der gemeente in het openbaar, vanwege zijn grote schuld en zonde en ergernis en hardnekkigheid, geen berouw, moest afsnijden van de gemeente) wij klagen onszelf aan vanwege onze zonden voor Uw hoge Majesteit, en bekennen

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

wel verdiend te hebben de droefheid en smart, die ons is aangedaan in de afsnijding van onze gewezen mede-lidmaat, ja, wij zijn allen waardig om door U afgesneden en verbannen te worden, om onzer grote overtreding wil, zo Gij met ons in het gericht wil treden. Maar, o Heere, wees ons genadig om Christus' wil; vergeef ons onze misdaden, want ze zijn ons van harte leed, en werk in onze harten hoe langer hoe meer leedwezen daarover, opdat wij, Uw oordelen vrezende, die Gij laat gaan over de hardnekkigen, ons mogen benaarstigen, om U te behagen. (.....) En aangezien Gij geen lust hebt in de dood van de zondaar, maar daarin dat hij zich bekere en leve; en de schoot van Uw kerk altijd openstaat voor degenen, die wederkeren; zo onsteek ons toch met een goede ijver, dat wij met goede christelijke vermaningen en voorbeelden zoeken wederom terecht te brengen deze afgesneden persoon, ja, al degenen die door ongeloof of roekeloosheid des levens afwijken. Geef Uw zegen tot onze vermaning, teneinde wij daardoor oorzaak mogen hebben ons weer te verblijden in degene, waarover wij nu rouw moeten dragen, en dat zo Uw Heilige Naam geprezen worde.

Wat een toonzetting!

Aan de ene kant scherp, want dat komt in dat formulier ook uit, dat we ons niet zouden vermengen met de zodanige. Maar die toon van ootmoed en tegelijkertijd dat aangeven: Heere, geef dat ons, want wij hebben dat niet. Wij kunnen soms heel verontwaardigd doen over een ander, die dan niet vergevensgezind genoeg is, of die dit gezegd heeft en dat gezegd heeft, alsof het 'nou, dat is toch wel héél erg', je moet toch dit, je moet toch dat. Maar uit dat formulier en uit het gebed blijkt dat wij dat juist níét hebben. Geef, Heere, dat we nu eens werkelijk een ogenblik in rouw mogen zijn, om de ondergang van de naaste. Geef dat we nu eens in waarheid Uw Naam mogen aanroepen, voor wat afgedwaald of wat hardnekkig is en roekeloos tegenover de Heere en Zijn dienst.

Kijk, dan is ook dat vervolg zo kostelijk, als dan gezegd mag worden: Geliefden in de Heere; u is bekend dat een zekere tijd geleden ons mede-lidmaat van de gemeente van Christus afgesneden is geweest. Nu kunnen wij u niet verbergen, hoe hij door de voornoemde remedie, mitsgaders door het middel van goede vermaningen, en uw christelijke gebeden, zover is gekomen dat hij zich over zijn zonden schaamt, begerende van ons, tot de gemeenschap der kerk weer opgenomen te worden. Alzo wij dan vanwege het bevel van God schuldig zijn, de zodanige met blijdschap te ontvangen, enz.

Daar proef je iets uit, dat komt maar zelden voor dat een tuchtzaak in de kerk tot de christelijke ban leidt. Maar wat ik daaruit wil zeggen is dit: De ootmoed, het zélf schuldig zijn. Wat je zegt ben je zelf. De appel valt niet ver van de boom.

Daar kan je zo intens - ja, je kunt het niet maken - verdrietig over zijn. Maken kan je het niet. Er zijn ook in ons midden ernstige dingen, afwijkende gangen. Mensen die lijken zo uit het gezicht te verdwijnen. Waar je ook geen weg ziet, omdat je voelt, waar we pas over hebben gehoord: Zo de Heere het huis niet bouwt - niet om daar achter weg te kruipen, je zult best wel eens geprobeerd hebben, maar je merkt, het werkt niet, het gaat niet. Tot op zekere hoogte is er nog wel wat te plooiën, maar echt Daar bedoel ik echt niet een openbaar leven in allerlei goddeloosheden, in zonden, mee - dat hoort er ook bij - maar, ik bedoel ook dat afwijken van het Woord

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

van de Heere, en dat niet meer onder Gods Woord komen. Ik weet dat er - niet veel, Gode zij dank niet veel - bij onze scriba in dat bakje met kaarten ook nog een enkele naam bij staat die ik nooit meer zie. En nu moeten die mensen, jong of oud, het niet van onze bewogenheid hebben, dat weet ik wel. Maar, ja, er is toch verschil. Of dat je zegt: Roets. Of dat je wel eens met al je machteloosheid verdrietig wordt. Er zijn er bij waar ik zeker - je zou zeggen, niet voor allemaal, in het algemeen wel, maar sommige dingen worden je zo na aan je ziel gebracht - van weet en vast geloof, al is het nog zo onmogelijk, de Heere brengt terecht, al gaat het door de diepste diepte heen, Hij vergeeft. Dan heb ik wel eens gehad, hoe moeilijker het werd, hoe blijer je wordt. Hoe moeilijker, hoe onmogelijker, dat een ander zou zeggen: Jij bent ook onverschillig, alleen met de gedachte: Wie is een God als Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft?

Ik weet dat onze nu zalige broeder Hogenbirk - dat zijn dingetjes die vergeet je niet in je leven - toen zaten we samen te praten over bepaalde problemen, kinderen, noem maar op, toen zei hij zo ongeunsteld: Och, er blijft niet anders over dan om eens te mogen pleiten op dat eeuwig trouwverbond. En zoiets vergeet je nooit meer. Ja, je hebt mensen die zeggen dat je nergens op mag pleiten. Maar dat is onzin. Heere, wij zijn naar Uw Naam genoemd. Niet dat we, omdat we zulke brave mensen waren, in de kerk gebracht zijn, maar omdat we zo verloren zijn. Ja maar, dat is toevallig. Er is geen toeval, in die zin. We zijn hier bij elkaar gekomen door God. Ook al was je onbewust. Die Naam IS aangeroepen. En dat bloed van Jezus Christus is verkondigd.

Dan moet ik altijd denken aan mijn oud-oom: Jongens je moet niet denken dat je zomaar naar de hel gaat, al zijn we helwaardig. je moet niet denken dat dat zo makkelijk gaat, al liggen we allemaal verloren. Met zó'n God. Met zó'n eeuwig Evangelie van Gods vrije genade en ontferming. Dat kan je niet even uitvlakken.

Kijk, maar wij zijn meestal te groot, meestal te rijk, meestal te zelfbewust, en ik stem toe, het is voor ons zo onmogelijk om nu te wandelen in het midden van de paden rechts. Want ik stem toe, we hebben ook de neiging, innerlijk, om de zaken te verkleinen. Nou ja, is dat nu zo erg? Is dat nu zo? Dan wordt de vergeving en de liefde ook zo'n goedkoop iets. Dat voel je wel aan. David spreekt van een doemschuld. Dat IS het! Wij staan op het allerhoogst bij God in de schuld. Dus het is echt moeilijk om nu die weg te mogen vinden. Dat kan God ons alleen maar leren. Om niet de idee op te roepen: Ach, we zijn toch mensen. En aan de andere kant, om dan ook werkelijk mensen te zijn en niet als ik-goden over de aarde te lopen. De jammer en de ellende van de zonde is zo ontzettend groot, wat dat teweeg brengt in ons leven. Vandaag nog! Dat, je zou wel eens momenten hebben dat je twist met de Heere: Heere, waarom? En dan bedoel ik echt niet dat we in het algemeen allemaal zondaren zijn en wanneer we Gods Woord geloven, dat we dat dan ook inderdaad zijn. Maar ik bedoel nu die gevolgen van de zonde, die zo ontzettend bitter kunnen zijn, alles verwoestend, dat je geen raad weet. En dat je zegt: Oh, God, maar U kunt toch doen wat wij niet kunnen doen, U kunt toch ons vasthouden? Ja, ik weet wel, dan zeggen ze: Dat moet je zelf doen, je moet zelf je eigen en je moet zorgen Ik weet wel, de apostel spreekt over die strijd des geloofs. Maar ja, je kunt het geloof toch niet uit je zak halen? Je kunt gerust van mij aannemen dat er, door de bank

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

genomen, misschien meer slechte mensen in de kerk zitten dan daarbuiten. Mensen, waar alles op alles gezet wordt, door de vorst der duisternis en onze verdorven natuur, om er uit te breken. Dus je moet nergens vreemd van opkijken. En aan de andere kant moet je wel vreemd opkijken en verdrietig zijn over alles wat gebeuren kan. Deze man hier hebben we gehoord, was een arme man. Als God niet vergeeft of God laat het ergens in de hemel bij een schrap. Je zou zo zeggen: Oh, hoe moet ik dan verder, hoe moet nu vader verder met de kinderen en de kinderen met vader en met moeder, hoe moeten die twee broers verder met elkaar. Misschien een beetje idealistisch gezegd, maar ik ben ervan overtuigd dat God concreet iets DOET in het leven. Dat wil niet zeggen dat we dan volmaakte mensen zijn, - dat heb je gehoord - maar dat God bezig is met die mensenkinderen. Dat Hij soms erop loslaat. Dat Hij ons soms door de dood heen haalt. Dat Hij ons vastgrijpt. Dat doet God. Kijk, en dat willen wij ook. Al kunnen we er niet tegen. Al zeggen we: Handel mij zachtken met de jongeling. Maar het is toch goed. Wat God de Heere doet is toch goed. Want Hij werkt aan op een eeuwige behoudenis. Maar ik bedoel, Hij begint hier op aarde te werken en dat moet je niet zo maken als de volmaaktheidsmensen die zeggen dat wij hier volmaakt kunnen, heilig en Nee. Daar gaat het niet om. Maar God is bezig. Toen bekende Manasse dat de Heere God was. Toen probeerde hij het ook in orde te maken. Niet bij God. Dat had hij grondig verknoeid. Hij kreeg het ook op aarde niet meer voor elkaar, maar hij nam deel aan de dienst des Heeren. Die probeerde hij weer te bevorderen. Hij kreeg het al niet meer zover. Dat moet wat geweest zijn voor die man, om al die hoogtes, die afgodsbeelden, die heilige palen, weg te krijgen. Dat kreeg hij niet voor elkaar. Dat moet smartelijk geweest zijn. Je hebt ze er zelf neergezet, jongen. Maar je merkt dat er, toen hij erkende, de Heere is God, die trouwe God van mijn vader, en Die vergeeft me, een ander koers in het leven kwam. Dat hij in plaats van de kinderen des Heeren te vervolgen, ging hij ze nu beschermen.

Kijk, en dat probeer ik altijd te stellen tegen dat dooiege gepraat waar wij veel van hebben: Ach, er verandert niets en een mens dit en een mens dat. Ik weet wel: WIJ veranderen niet misschien. Wat wil zeggen: Onze AARD, die wij uit Adam hebben meegekregen, maar waar er een wandelen is door het geloof, daar wordt die ongelukkige aard onder de duim gezet van de Heere God. De Heere God is er mee bezig, júíst omdat Hij het vergeeft.

Daarom, geliefde gemeente, als je het soms misschien wel heel benauwd hebt - laat ik dat nu ook eens zeggen, niet in de zin van: Mijn misdaad is te groot, dan dat het vergeven wordt, ik ben een verwerpene, maar dat je écht, dat je zegt: Oh, God, ik weet gewoon geen raad, voor U, voor Wie alle dingen naakt en geopend zijn. Want dan gaat die zondaar toch wel wat zeggen. Hoe hij als een hond tot zijn uitbraaksel terugkeert, hoe, wat hij vandaag weggooit, morgen weer opraapt. Dat gaat hij voor de Heere belijden. Maar dat je denkt: Het is te laat, het is voor mij te laat. Het is niet waar. Laat ik het zo zeggen: Weet je waarom je het zo moeilijk hebt, op zulke momenten? Omdat God jouw schuld vergeven hééft. Daarom! Daarom loop je zo vast. Daarom klaag je dat je soms niet eens dúrft te bidden, niet dúrft te vragen om vergeving. Omdat je zegt: O God, laat ik maar ophouden, want ik meen er niets van. Ik meen het niet, anders zou ik het nooit meer denken of nooit meer doen. Ik durf

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

niet meer. Omdat God vergeeft, zo komt dat.

Het is niet zo, als je berouw hebt, dan worden je zonden vergeven. Op aarde is dat wel zo, onder ons mensen. Er staat nergens in de Bijbel dat je met een soort vergeving te koop moet lopen. Nee, er staat: Wanneer uw broeder of zuster tot u komt en zegt: Het doet mij leed, vergeef me toch. Dan. Je moet er ook niet te zwaar aan hechten, want ik denk wel eens: Het zit wel goed, maar als het maar met de Heere God goed komt. Als Hij het ons vergeeft, dat is het voornaamste.

Maar, nogmaals, als je zo op dat punt aangevochten wordt, dan komt alles terug in je leven. O, denk dan dat God Zijn oog op je geslagen heeft, daarom wordt je opeens zo onrustig, daarom weet je soms niet waar je het zoeken moet, daarom zak je vaak in de put. God heeft je niet losgelaten, maar God is juist bezig.

Vergeving.

Bij U is vergeving.

Daarom ben ik nooit zo erg in geweest voor mensen die de vergeving zo omschrijven, en verder niet, als een punt in hun leven dat God toen en toen de schuld vergeven heeft.

Weet je waarom niet?

Vergeving.

God is vergevensGEZIND.

Daar heb je toch veel meer aan?

Als je nu twintig jaar geleden het punt van de vergeving van de zonde, dat je waarachtig gelooft dat God je alles vergeven heeft. Moet je dan daar nog uit leven? Of moet je het vandaag hebben uit Gods vergevingsGEZINDHEID? Dat vind ik zo groot. Want in die twintig jaar heb ik die vergeving allang verspeeld, dan heb ik alles al weer onwaardig en bezoedeld en verkeerd. Dan kan ik God niet ontmoeten. Ik kan God niet ontmoeten als Hij voor mij niet een vergevend God wil zijn tot aan mijn laatste snik toe. Je komt zo snel tot dat starre redeneren van de schuld vergeven. Ja, maar je moet niet vergeten dat kan bij Gods kant zo zijn, God is toch onuitsprekelijk voor ons, maar zo is het bij onze kant niet. Wij hebben telkens, wij worden het gewaar, mag ik het zo zeggen, dat God er boos om is, of verdrietig en dat Hij Zich verbergt als we volharden. Dat word je gewaar, als je probeert een gebedje te doen of als je je medebroeder aan wilt spreken. Dan word je gewaar, onvrijmoedigheid, spanning. Dus dat betekent dat God Zich er wel degelijk mee bemoeit. Ja, wat moet ik dan? Ja, ik weet, het klinkt raar, maar ik heb nu eenmaal geen hoge gedachten van alles wat wij doen. Ik kan wel zeggen: Ja, dan moet je dit en dan moet je dat. Er komt toch niets van terecht. Ik weet ook dat God het alleen maar op kan lossen. Maar als Hij het dan ook oplost in Zijn vergevende liefde, dan kan je weer verder. Laat ik het zo zeggen: Je krijgt er weer zin in, dat je zegt: Hè, gelukkig, we gaan naar de tent, gelukkig, we gaan zingen.

Dat is Gods eeuwige ontferming die dat doet.

Nu dat laatste stukje, weet je wel, waar ik van zei: Daar wil ik nog even op terugkomen.

Nu gaat het er ook om, nu staat er zo: Gelijk ook wij vergeven.

Je moet nooit denken dat dat de grond is waarom God ons vergeeft. God vergeeft

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

ons niet omdat wij zulke vergevingsgezinde mensen zijn. Maar zoals de catechismus dat zo duidelijk zegt: Dat wij het getuigenis van Zijn genade in ons bevinden, dat ons ganse - ze zeggen het zo mooi - voornemen is, onze naaste van harte te vergeven. Ze durven niet eens te zeggen dat de praktijk van ons leven en de daden van ons leven getuigen dat wij onze naaste van harte te allen tijde vergeven. Dat zeggen ze niet.

Het is ons ganse voornemen. Maar, o God, U weet hoe moeilijk dat het is, hoe onmogelijk als het onszelf aangaat. We kunnen anderen makkelijk de les lezen: We moeten vergeven dit, we moeten vergeven dat, en liefde dit en liefde dat. Maar als het ons niet AANGAAT. Als het ons nu echt AANGAAT, dan blijkt hoe onmogelijk dat het is om elkaar de hand te geven zonder bijgedachte. Dat je het niet meer mee laat spelen in je leven. Dat is een stuk! Ook al hebben we het vergeven, dat jij het nu niet meer mee laat spelen in jouw eigen en in het leven van een ander.

Ik heb in vele gevallen in de gemeente, als iets goed mocht komen, altijd gebeden, maar ook gewaarschuwd: Broeder, zuster, nu moet misschien het moeilijkste nog wel komen. Ja maar, als dan man en vrouw of ouder - kind, echt zo weer, dat vind ik dan zoiets groots, het met elkaar eens mogen zijn, in elkaars armen vallen. Dan kan je niet denken hoe moeilijk dat nu is in het vervolg. Welk vervolg? Nou, je blijft niet op die top van die berg. Je gaat weer door het dal. Allerlei irritaties, dingetjes. En om dán je mond te houden. Hoe? Nu, om dan niet te zeggen: Hou jij je mond maar, zeg jij maar niets. En om zo de ander te binden. En dat gebeurt. Daar ben ik ook getuige van geweest. Dat gebeurt in het leven. Het is onze eigen schuld, hoor, dat weet ik wel, maar wat is het pijnlijk, wat is het erg. Want dat is nu het moeilijkste. Op zo'n hoogtepunt van blijdschap, van liefde, dan zeg je: Vrouw, wat is alles goed, of kind, of broeder, of zuster. Maar als je nu weer met elkaar bezig bent een zakje zout op te eten, om dan niet te vervallen in wat onze ellendige aard is: Houd jij je mond maar.

Nu, laten we zeggen: Ook dát vergeeft God.

Hij vergeeft het gebrekkige, het nietige, het onvolkomene van Zijn kinderen.

Nogmaals, als wij vergeven onze naaste, is dat geen grond, maar het is het getuigenis van Gods genade.

Wat is dat dan?

Als jij overweldigd wordt door de genade van God, dat Hij jouw schuld vergeeft. Dat kan je mooi zeggen, maar bèn je nu zelf zo'n schuldenaar? Of was het voor een deel maar een vertoning? Als het een vertoning is, dan kun je elkaar niet vergeven. Dat kan dan niet. Want dat wordt bewezen door het feit dat jij blijkaar toch - of ik - zo'n stuk boven die ander uit sta, dat je hem niet kunt vergeven.

Nu is het getuigenis van genade, als je wél mag vergeven, dat God aan jou genade bewezen heeft, dat jij, laten we zo zeggen, het is misschien maar - ach, als een mens zich heel nederig voordoet is hij er vaak het verste vandaan - maar laten we maar zeggen, als we een klein beetje, iets mee mogen neuriën van: Geef mij de allerlaagste plaats, nooit heeft iemand zoveel kwaads tegen zoveel goeds bedreven. Als dat nu eens een keertje aan de orde MAG komen, dan is er ook het getuigenis van Gods genade. Wanneer iemand berouw heeft, spijt, om dan te zeggen: Kind, broeder, zuster, wie je ook bent, dat wil ik vergeven.

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

Paulus was een man, die kon keihard zijn, dat was een toestand daar. Er was een vreselijk zonde in de gemeente van iemand, die hield het met de vrouw van zijn vader, op zedelijk gebied. Een hele toestand. Hij zegt: Het is bij jullie erger dan bij de heidenen, en weet je wat zo erg is, zegt hij, jullie zijn nog opgeblazen, jullie voelen jezelf nog dé man, maar ondertussen zeg je er niets van. Je laat alles gewoon doorgaan, alsof er niets aan de hand is. Dan ben je opgeblazen, zegt hij. Maar, ik ben wel niet met het lichaam bij jullie, maar met de geest ben ik wel bij jullie en ik heb heden besloten, met jullie geest, je er je bij aansluiten, want anders ben je geen gemeente, om die boze uit jullie midden weg te doen, hem te verwijderen. Geen gemeenschap meer met hem hebben. Geef hem aan de duivel over, tot verderf van het vlees, tot behoudenis van de geest.

Maar dan later - als het hetzelfde is, hoor, maar de lijn is goed - dan heeft Paulus blijkbaar bericht ontvangen dat die man, toen ze werkelijk hebben gezegd: Hoor eens, zo kan het niet langer, dat bestaat niet, wat denk je wel, dat kan niet zomaar door blijven gaan. Wij zijn blind geweest. Maar we hebben een brief gehad van de apostel dat dat niet kan. Dus die man, je zou kunnen zeggen, is min of meer buiten de gemeenschap gezet. Maar die man is daar zo door getroffen, God heeft het willen gebruiken. En die man komt bijna wanhopig terug om vergeving te vragen. Paulus zegt: Broeders, nu moet je vergeven. God begint met vergeven, maar daar kunnen wij niet mee beginnen, weet je wel, je kunt niet zeggen tegen iemand die in zijn boosheid en in zijn halsstarrigheid: Nou, het is je vergeven, hoor. God kan werken vanuit Zijn vergevende liefde, al hebben we nog geen traantje spijt ergens van. Maar daar is Hij God voor. Maar als mensen kan je moeilijk zeggen: Ja, het is vergeven, hoor. Maar nu komt die man. Nu zegt hij: Broeders - haastig - je moet die man vergeven, want hij gaat eraan. Hij zegt niet: Nou, laat het nog maar eens overwinteren en overzomeren en of het echt is, weet ik ook niet, en als het echt is, dan kan er niets gebeuren met hem. Nee, hij zegt: Hij gaat eraan, hij wordt verslonden. Je ziet het gewoon voor je ogen dat hij eraan gaat. Dat kan niet, zegt hij. Ik heb hem vergeven, hoor. Vergeven jullie hem ook. Neem hem weer aan. In dat formulier staat: Broeders en zusters, o God wil het geven dat die persoon, of die personen, die zoveel afbreuk hebben gedaan, dat ze nu er mogen zijn, opnieuw zijn, maar nu tot blijdschap. Dat ze nu door U gebruikt worden tot Uw werk om te kunnen bemoedigen, om te mogen bemoedigen.

Het doel is 'verder'.

Ja, maar voor mensen ook. Als God MIJ een 'verder' geeft, wat uit zou mogen monden in de eeuwige blijdschap en zaligheid, waarbij het mij een wonder is, dat ik dan geen gedachten meer zou kunnen denken die verkeerd is, geen gebaar, geen blik, NIETS. Dat God mij van alles wil bevrijden, voor eeuwig. Een weg die daar naartoe loopt.

Het doel van de vergeving.

Niet een eeuwig doorsuddereren, maar een DOEL.

Nu moet je dat ook eens toepassen op onze menselijke verhoudingen. Als het mogelijk is. Er kunnen wel dingen zijn die het zo onmogelijk maken dat je zegt: Ja, ik zou het kunnen vergeven, maar ik zou met die vrouw of met die man niet meer kunnen leven, dat kan ik niet. Misschien, ja dat zou kunnen, dat God het wel zou

CATECHISMUS ZONDAG 51 (VERVOLG)

kunnen, echt, de Heere God, dat Die Maar wij kunnen dat niet. Ik stem dat toe, wij kunnen dat niet. Maar wat zou God nu kunnen doen? God? Die doet wonderen op wonderen horen. Maar goed, dat zijn exceptionele gevallen.

Maar nu gewoon in het leven. Is er dan voor de naaste ook een mogelijkheid om verder te mogen? Als God hem verder laat gaan? Als God verder gaat? Zou hij dan ook hier verder kunnen? In de kerk? Of is het afgelopen?

O, dat we dan dit mogen beoefenen: Het getuigenis van Uw genade gevoelen, dat ons ganse voornemen. Dat wil zeggen: Voornemen, ik durf niet te zeggen: Natuurlijk. Ja, dat zeggen al die lui die het zo makkelijk nemen, weet je wel, maar die zelf op een verkeerde weg wandelen. Natuurlijk, zeggen ze. Die roepen het hardst: Natuurlijk vergeven. Maar zo bedoelt hij het niet. Deze man bedoelt: Heere God, help ons alsjebliedt, want ik zie het liggen, ik voel het, ik geloof het, maar ik kán het niet, help me alstublieft, barmhartig Heere, Uw grote Naam ter ere, Uw trouw koôm ons te stade.

Wij gaan naar huis.

Je komt er nooit mee klaar, hier op aarde.

Verleden week ben ik, geloof ik, geëindigd met een gedicht van Gerard Wijdeveld en vanmiddag wilde ik eindigen - het is een beetje diepzinnig gedicht, maar er zit wat in - met een gedicht van Gerrit Achterberg. Probeer er iets van mee te nemen.

Jezus schreef met Zijn vinger in het zand
Hij bukte Zich in het zand,
wij weten niet wat Hij schreef, Hij was het Zelf vergeten
Verzonken in de woorden van Zijn hand
De schriftgeleerden, die Hem aan de tand
hadden gevoeld over een vrouw, van hete hartstochten naar een
[andere man bezeten.
De schriftgeleerden stonden aan de kant
Zondig niet meer, zei Hij, Ik oordeel niet
Ga heen, en luister, luister naar het lied
En Hij stond recht, de woorden lieten los
van hun figuur en brandden in de blos
waarmee ze heenging als een kind, zo licht,
zo geestelijk, schreef Jezus Zijn gedicht.

AMEN